

Czy Twoja maszyna spełnia minimalne wymagania BHP?

Checklist praktyczna - 20 punktów w 5 kategoriach, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 30.10.2002 r. (Dz.U. 2002 nr 191 poz. 1596)

Zanim zapłacisz komukolwiek za audyt, możesz sam przejść przez dwadzieścia konkretnych punktów i zobaczyć, gdzie stoisz. To nie zastąpi pełnej oceny ryzyka wg PN-EN ISO 12100, ale pokaże, czy w ogóle warto dzwonić - i z czym przyjść na pierwszą rozmowę.

Drukuj, chodź z tym po hali, zaznaczaj. Im więcej punktów "nie" albo "nie wiem", tym pilniejszy jest audyt.

1. Dokumentacja

- ☐ Maszyna ma instrukcję obsługi w języku polskim (nie tylko w oryginale, jeśli maszyna jest importowana)
- ☐ Istnieje jakakolwiek pisemna ocena ryzyka dla tej maszyny - choćby sprzed lat
- ☐ Zachowana jest dokumentacja techniczno-ruchowa (DTR) albo jej odpowiednik
- ☐ Wiadomo, kto formalnie odpowiada za nadzór BHP nad tą maszyną w zakładzie

2. Osłony i zabezpieczenia mechaniczne

- ☐ Wszystkie ruchome elementy (pasy, koła zębate, wały) mają osłony na swoim miejscu
- ☐ Żadna osłona nie została trwale zdemonstrowana, podwiązana albo zaklinowana w pozycji otwartej
- ☐ Strefy o podwyższonym zagrożeniu (np. miejsce cięcia, prasowania) mają blokady uniemożliwiające dostęp podczas ruchu maszyny
- ☐ Elementy, które się mocno nagrzewają podczas pracy, są osłonięte albo oznaczone ostrzeżeniem

3. Sterowanie i zatrzymanie awaryjne

- ☐ Wyłącznik awaryjny (grzybek STOP) jest sprawny i łatwo dostępny z pozycji operatora
- ☐ Uruchomienie maszyny wymaga celowego, świadomego działania - nie startuje samo po podłączeniu zasilania
- ☐ Po zaniku i powrocie zasilania maszyna nie rusza automatycznie, tylko wymaga ponownego uruchomienia przez operatora
- ☐ Elementy sterownicze są opisane i widoczne z pozycji pracy, bez konieczności sięgania nad ruchomymi częściami

4. Oznakowanie i informacja

- ☐ Tabliczka znamionowa jest czytelna i na swoim miejscu
- ☐ Miejsca odłączenia zasilania (główny wyłącznik) są oznaczone i łatwo dostępne
- ☐ Ostrzeżenia i piktogramy bezpieczeństwa na maszynie są czytelne, nie zdarte ani niekompletne
- ☐ Instrukcja stanowiskowa BHP dla tej maszyny wisi przy stanowisku, nie tylko w segregatorze w biurze

5. Otoczenie stanowiska pracy

- ☐ Stanowisko jest odpowiednio oświetlone - operator widzi strefę pracy bez cienia rzucanego przez własne ciało czy obudowę
- ☐ Wokół maszyny jest miejsce na swobodne cofnięcie się operatora w razie awarii, nie zastawione paletami czy materiałem
- ☐ Podłoga w strefie pracy jest sucha, nieśliska, bez rozlanego oleju czy chłodziwa
- ☐ Poziom hałasu i wibracji przy maszynie był kiedykolwiek mierzony albo choćby subiektywnie oceniony jako uciążliwy

Jak czytać wynik

Zero punktów "nie" i "nie wiem" nie oznacza, że audyt jest zbędny - formalna ocena ryzyka i tak jest wymagana jako dokument. Ale jeśli zaznaczyłeś więcej niż trzy-cztery punkty jako "nie" albo "nie wiem", to sygnał, że maszyna prawdopodobnie nie przejdzie kontroli PIP w obecnym stanie - i że warto to naprawić, zanim ktoś to sprawdzi za Ciebie.

Chcesz przejść przez to razem, maszyna po maszynie, i dostać pisemny raport, z którym możesz pracować dalej? Napisz.